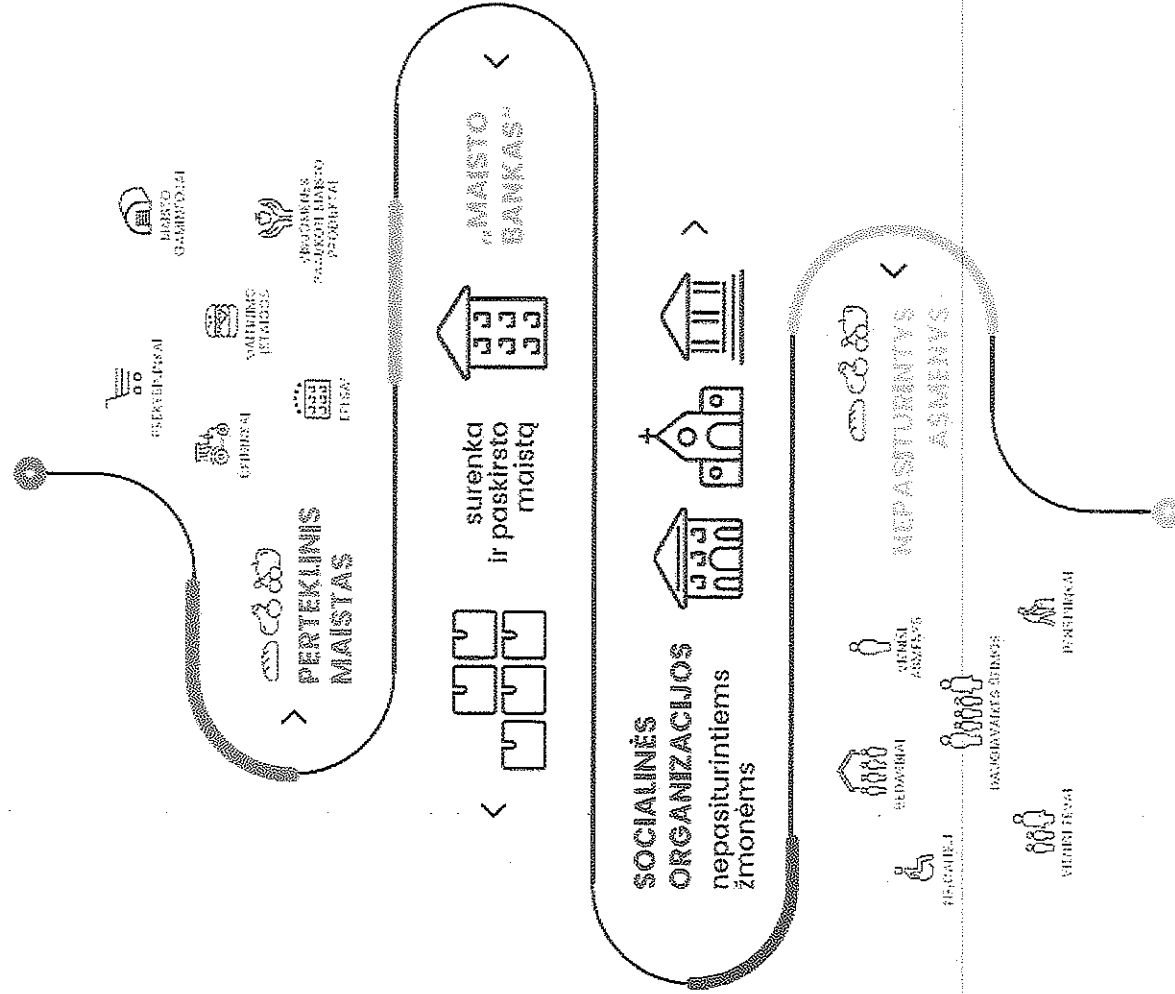

„Maisto banko“ 2020 metų veiklos ataskaita

KAIP "MAISTO BANKAS" VEIKIA

**TIKIME, KAD JOKS GERAS MAISTAS NEGALI BŪTI IŠMESTAS, KAIP IR NĖ VIENAS ŽMOGUS
NENUSIPELNO BŪTI ALKANAS.**

„Maisto bankas“ – labdaros ir paramos fondas, renkantis paramą maistu ir teikiantis ją nepasiturinčiųjų maitinimui. Kasdien, padedami daugybės savanorių, socialinių organizacijų, geraširdžių aukotojų ir socialiai atsakingų įmonių, vykstame į šimtus maisto parduotuvių ir sandėlių, pas ūkininkus ir maitinimo įstaigas, kad tinkamas vartoti maistas būtų ne išmetamas, o pasiektų nepasiturinčiųjų stalą.

Kasdienė „Maisto banko“ veikla

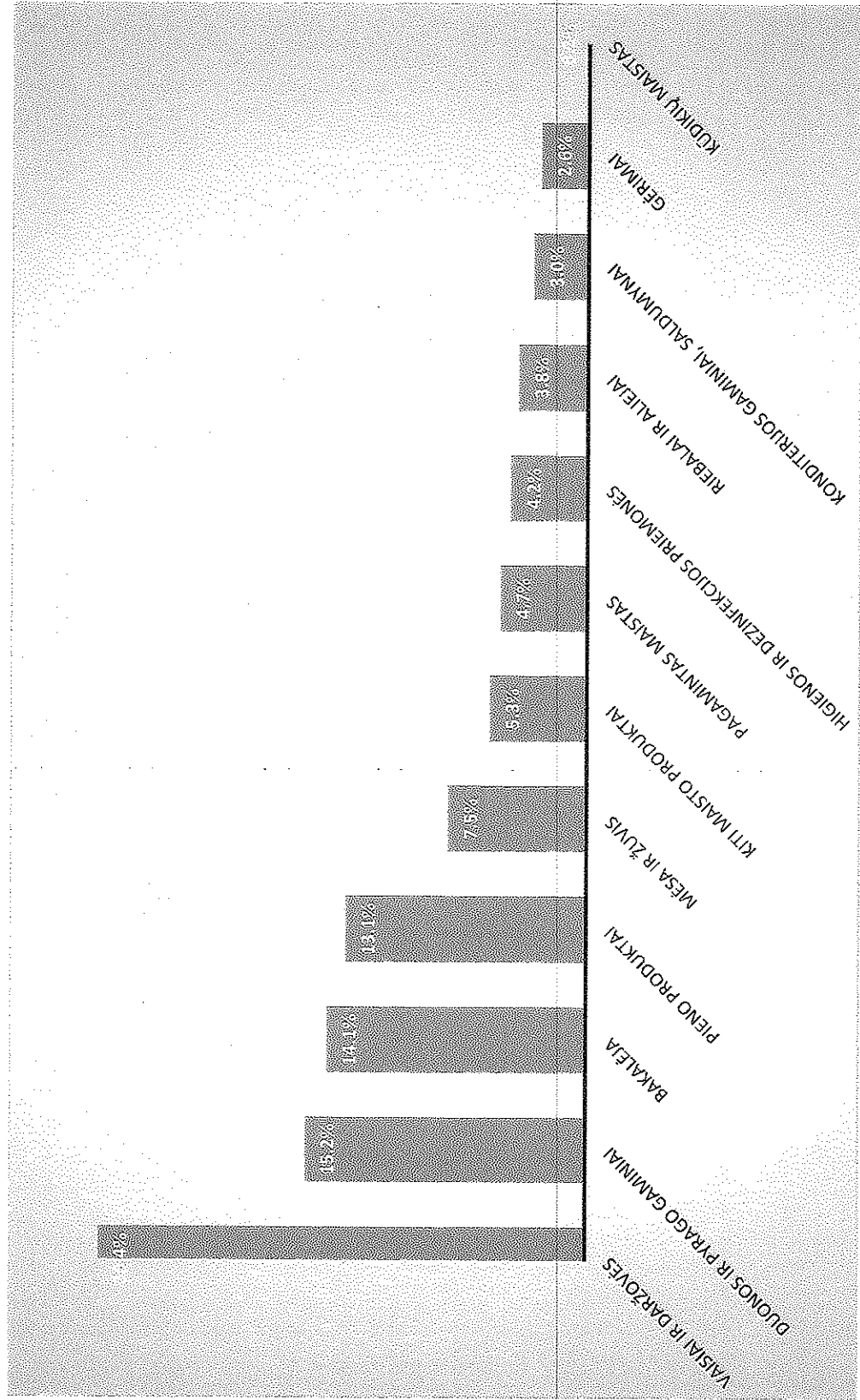
Kiekvieną dieną „Maisto banko“ savanoriai ir partneriai vyksta į **514** parduotuvių **84** Lietuvos miestuose ar miesteliuose, iš kurių surenka neparduotus, tačiau žmonių vartojimui dar tinkamus ir saugius maisto produktus.

Taip pat „Maisto banko“ sandėlius pasiekia dėl įvairių priežasčių gamintojų neparduoti geri maisto produktai. Priimame bandomuosius / eksperimentinius (vartoti saugius) gaminius, maisto produktus su netinkamu ženklinimu, neprekinės išvaizdos produkciją, perprodukciją, šalutinius gamybos produktus, produktus su pažeistomis išorinėmis ar sezoninėmis, proginėmis pakuotėmis, dėl klaidų transportavimo grandinėje tikslu nepasiekusius maisto produktus.

Atsivežę maistą į sandėlius, savanoriai jį išrūšiuoja pagal kategorijas, patikrina galiojimo datas, viską pasveria ir didžiąją produktų dalį paskirsto kitoms, nepasiturinčiais besirūpinančioms socialinėms organizacijoms – „Maisto banko“ partnerėms. Likusi tinkamo vartoti maisto dalis perduodama tiesiogiai į „Maisto banko“ dalinimo punktus ar Klaipėdoje esančią labdaros valgyklą, kurioje maitinami sunkiau gyvenantys žmonės.

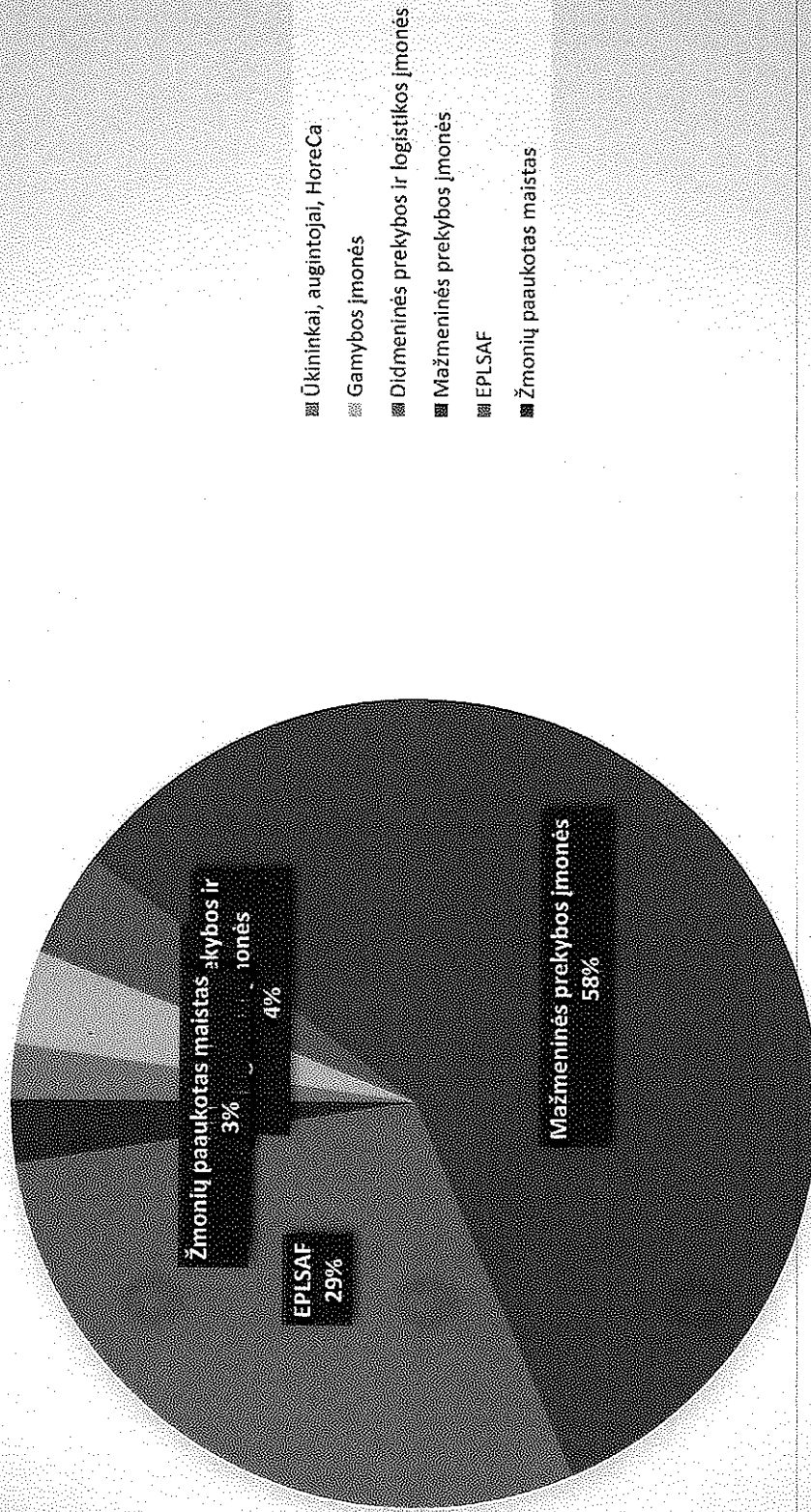
Surinkdami atliekamą maistą ne tik padedame nepasiturintiems, bet ir kovojame prieš maisto švaistymą, išsaugome žemės resursus. Tai kasdienė „Maisto banko“ veikla, dėl kurios surenkama daugiau nei 68 % viso per metus „Maisto banką“ pasiekiančio ir nepasiturintiems perduodamo maisto. Šalia kasdienės veiklos du kartus per metus „Maisto bankas“ organizuoja akcijas parduotuvėse, kurių metu prašoma žmonių paaugoti ilgiau galiojančių maisto produktų. Taip pat kas antrą mėnesį „Maisto banko“ sandėlius pasiekia Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF) parama. Ją „Maisto bankas“, kaip Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos partneris, padeda išdalinti skurstantiems dvidešimt keturiuose Lietuvos savivaldybėse.

2020 metais „Maisto bankas“ surinko ir stokojantiems išdalino **7 724** tonas maisto, kurio vertė daugiau nei **13,2 mln. eurų**

Bendras surinkto ir išdalinto maisto pasiskirstymas pagal kategorijas

Surinkto maisto šaltiniai

Net 68 % viso 2020 metais surinkto ir išdalinto maisto sudaro nuo išmetimo išgelbėti maisto produktai. Didžiausia dalis – 58 % iš prekybos tinklų surinkti paskutinę dieną galiojantys maisto produktai bei neparduoti vaisiai ir daržovės. Po 4 % sudaro maistas surinktas iš didmeninės prekybos bei logistikos ir gamybos įmonių, 2 % iš ūkininkų, augintojų ir HoreCa sektoriaus išgelbėtas maistas.

Likusi 2020 metais surinkto ir išdalinto maisto dalis – „Maisto banko“ dalinama Europos Sąjungos parama labiausiai nepasiturintiems – 29 % ir žmonių suaukoti ilgo galiojimo maisto produktai – 3 %.

Bendradarbiavimas su prekybos tinklais

Kadangi Lietuvoje visas parduotuvsė neparduotas maistas lieka pačiose parduotuvsėse ir nebūna gražinamas gamintojams, prekybos tinklai yra didžiausias atliekamo ir neretai sunaikinamo maisto šaltinis. Bendradarbiaudami su prekybos tinklais ir parduotuvsėmis siekiame, kad ten atliekantis geras maistas nebūtų išmestas, o pasiektų stokojančius.

	Prekybos tinklas „Iki“	Prekybos tinklas „Rimi“	Prekybos tinklas „MAXIMA“	Prekybos tinklas „LIDL“
Bendradarbiavimo apimtis (<i>parduotuvių iš kurių surenkamas maistas skaičius</i>)	228 / 228 (100 %)	57/57 (100 %)	109 / 247 (44 %)	51 / 51 (100 %)
Surinkto maisto kiekis	3 295 007 kg	406 677 kg	306 219 kg	282 309 kg
Surenkamas asortimentas	Visų kategorijų paskutinės dienos galiojimo maisto produktai (pieno, duonos, mėsos, žuvies produktai, vaisiai ir daržovės).	Iš 35 HyperMarket: visų kategorijų paskutinės dienos galiojimo maisto produktai, išskyrus vaisius ir daržoves. Iš 22 SuperMarket: tik bakalėjos produktai po "Geriausias iki..."	Perduodami tik duonos ir bakalėjos produktai, kurių "Geriausias iki..." terminas pasibaigęs.	Perduodami duonos ir bakalėjos produktai, Vilniaus mieste perduodamos ir daržovės bei vaisiai.
Intensyvumas	Produktai surenkami 5-7 d./sav.	Produktai surenkami 6-7 d./sav. iš HyperMarket, 1 kart./sav. iš SuperMarket	Produktai surenkami 3 d./sav.	Produktai surenkami 3 d./sav. 2020 metais prasidėjus vaisių/daržovių surinkimui Vilniaus mieste, produktai čia pradėti surinkinėti 5 d./sav.
	Prekybos tinklas „Expressmarket“	Krautuvelės „VILKIS“	Vilniaus duonos parduotuvsė	Prekybos tinklas „KESKO Senukai“
Bendradarbiavimo apimtis (<i>parduotuvių iš kurių surenkamas maistas skaičius</i>)	35/35 (100 %)	22 / 22 (100 %)	4/4 (100 %)	2 parduotuvsė
Surinkto maisto kiekis	212 584 kg	19 226 kg	7 672 kg	15 122 kg
Surenkamas asortimentas	Visų kategorijų paskutinės dienos galiojimo maisto produktai	Visų kategorijų paskutinės dienos galiojimo maisto	Duonos gaminiai	Visų kategorijų maisto produktai, išskyrus vaisius ir

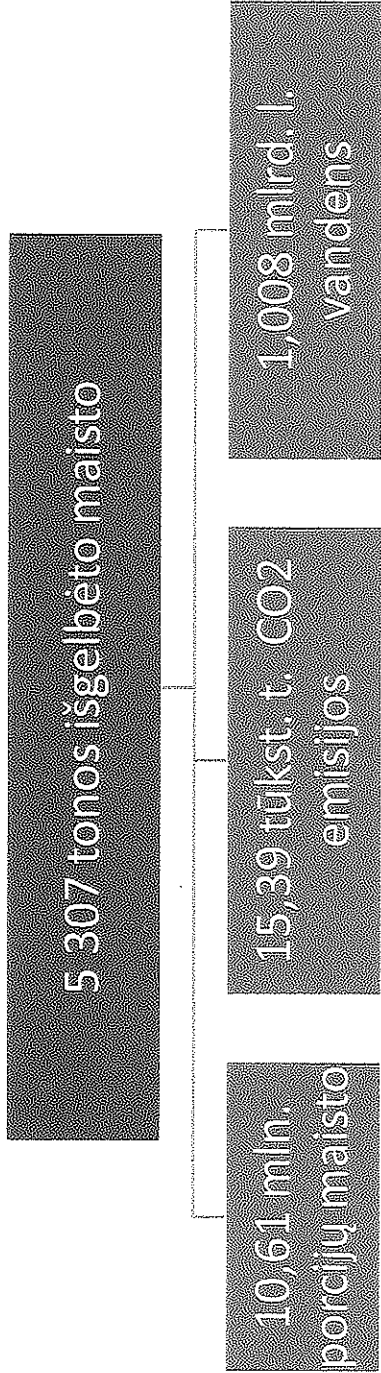
	(pieno, duonos, mėsos, žuvies produktai, vaisiai ir daržovės).	produktai (pieno, duonos, mėsos, žuvies produktai, vaisiai ir daržovės).	Produktai surenkami 3 d./sav.	Produktai surenkami 3 d./sav.
Intensyvumas	Produktai surenkami 7 d./sav.	Produktai surenkami 6 d./sav.	3 d./sav.	3 d./sav.

Kova su maisto švaistymu ir poveikis aplinkai

Į sąvartynus patenka penktadalis viso Europos Sąjungoje pagaminamo maisto. Tai išteklių švaistymas, kuris ES ekonomikai per metus kainuoja apie 140 milijardų eurų. Maisto švaistymo problema pabrėžiama ir Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tiksluose, kuriais siekiama, kad iki 2030 metų kiekvienoje valstybėje perpus sumažėtų išmetamo, iššvaistomo maisto kiekiai, būtų sustabdytas badas. JT Maisto ir žemės organizacijos duomenimis didžiausi maisto kiekiai prarandami derliaus nuėmimo, prekybos ir vartojimo lygmenyse.

Maisto švaistymas – ne tik neetiškas elgesys pasaulyje, kuriame daugybė žmonių negali jo įsigyti, tai ir veltui išleikvojami visi jo gamybai išnaudoti ištekliai, įskaitant žemę, vandenį, energiją, darbo jėgą ir finansines investicijas.

Norint spręsti šią problemą, visų pirma, anot ES ekspertų, reikalingas bendras valstybinių ir nevyriausybinių organizacijų bei verslo įmonių susitarimas. Džiaugiamės, kad kovoje su maisto švaistymu gebame telkti skirtingų sektorių atstovus, o naujai užsimezergusios ir jau esamos partnerystės duoda puikių rezultatų. Jų dėka 2020 metais nuo išmetimo išgelbėjome 5 307 tonas gero maisto ir tai yra didžiausias iki šiol mūsų išgelbėto maisto kiekis. Dėl šios veiklos į aplinką pateko mažiau šiltnamio efektą formuojančių metano dujų. Aplinkai sutaupėme 1 008 349 mln. litrų vandens ir 15,39 tūkst. tonų CO2 emisijos.

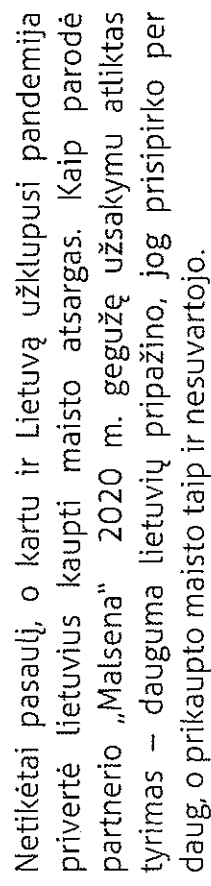

2020 m. lapkritį „Maisto bankas“ ir partneris „Swedbank“ inicijavo tyrimą, kurio metu paaiškėjo, jog kas ketvirtas lietuvis maistą išmeta bent kartą per savaitę, o kas antras – bent kelis kartus per mėnesį. Nepaisant skambių lietuviškų posakių, šiukšliadėžėje dažniausiai atsiduria duona. Tyrimo duomenimis, pagrindinė maisto išmetimo priežastis yra perdėtas vaišingumas per šventes.

Siekdama atkreipti dėmesį į maisto švaistymo problemą, menininkė Jolita Vaitkutė sukūrė meninę instaliaciją „Foodprint“, kuriai panaudojo savo pačios piršto atspaudą. Atspaudų linijos sudėliotos iš 60 kilogramų maisto – būtent tiek vidutiniškai išmeta Lietuvoje gyvenantis žmogus.

„Nors instaliacijas iš maisto esu dariusi ir anksčiau, tačiau šis kūrinys yra ypatingas. Nustebau, kai sužinojau, kad Lietuvoje tarp labiausiai išmetamų produktų yra duona, pienas, bulvės ir bananai. Nuoširdžiai tikiu, kad išmetamą maisto kiekį galima būtų sumažinti, kiekvienam mūsų padarius net ir nedidelį žingsnį atsakingesnio vartojimo link ar pasitelkus kiek daugiau fantazijos virtuvėje“, – sakė Jolita Vaitkutė.

Projekto metu iš žmonių surinkta daugiau nei 1 350 kg perteklinio maisto.

„Maisto banko“ akcija

Dėl pandemijos ribojimų, įprastai per metus du kartus vykstanti „Maisto banko“ akcija, 2020 metais vyko tikrai rudenį.

Akcijos metu geradariai šalies gyventojai nepasiturinčių maitinimui paaukojo daugiau nei 287 tūkst. vienetų įvairių maisto produktų, kurių vertė viršija 300 tūkst. eurų.

„Maisto banko“ akcija vyko 65 Lietuvos miestuose ir miesteliuose, joje dalyvavo 284 socialinės organizacijos, geradariai aukojo beveik 90 tūkst. kartų.

Aukojimų tendencijos išlieka panašios kaip ir pernai. Daugiausia žmonės aukojo makaronų, kruopų, aliejaus. Pastebima, kad vis daugiau visuomenės narių nepasiturintiems aukoja formuodami maisto krepšelius. Be penkių didžiųjų Lietuvos miestų dosniausi buvo Kėdainių, Alytaus, Jonavos, Šilutės, Mažeikių ir Utenos miestų gyventojai.

Labdaros koncertas „PasiDalink“

Jau devintą kartą LNK televizijos eteryje vykusiame „Maisto banko“ labdaros telemaratone „PasiDalink“ geradariai šalies gyventojai paaukojo 166 tūkst. eurų. Pridėjus socialiai atsakingų verslo įmonių paramą, surinkta 241 tūkst. eurų suma, kurios dėka „Maisto bankas“ ir toliau gali vykdyti savo kasdienę veiklą – kovoti su maisto švaistymu ir išgelbėti maistui padėti vargingai gyvenantiems žmonėms, kuriems karantino laikotarpio parama kaip niekada aktuali.

Renginio metu šalies geradarius sveikino ir paramą „Maisto bankui“ išreiškė pirmoji šalies ponija Diana Nausėdienė, aukoti kvietė vakaro vedėjai – Rolandas Vilkončius, Inga Janauskaitė ir šimtai nuotoliniu būdu prisijungusių savanorių. Kaip šiuo metu savo veiklą vykdyti sekasi pasakojo ir už pagalbą dėkojo „Maisto banko“ remiamų organizacijų atstovai, kuriuos, deja, virusas palietė tiesiogiai – dalis organizacijų tapo viruso židiniiais.

Viso vakaro metu gražiausias dainas dovanojo Merūnas Vitulskis, Monika Liu, Monique, Vidas Bareikis, Monika Linkytė, scenos senbuviai Edmundas Kučinskas, Inga Valinskienė, romantišką duetą atliko Karina Krysko ir Jeronimas Milius, gražiausių maestro Stasio Povilaičio kūrinių popuri dainavo Mariaus Jampolskis, Irūna Puzaraite ir kiti žinomiausios šalies atlikėjai.

Už pagalbą organizuojant renginį dėkojame

Generaliniam rėmėjui – prekybos tinklui „IKI“

Didiesiems rėmėjams: „Essmedi“, „Swedbank“, „Yukon“

Informaciniais rėmėjams: „15min.lt“, „Savaite“

Renginio partneriui – „LNK“ kanalų grupei

Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas

Iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF) remiami ES šalių pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims teikimo veiksmai. Lietuvoje EPLSAF projektą „Parama maisto ir higienos priemonėmis“ vykdo Europos socialinio fondo agentūra, projektui vadovauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, o „Maisto bankas“ yra vienas iš didžiausių šio projekto partnerių, padedantis išdalinti paramą 24 Lietuvos savivaldybėse.

Įprastinis EPLSAF paramos dalinimo procesas yra organizuojamas dalinimo punktuose, kai paramos gavėjai yra informuojami apie grafiką bei numatytu laiku atvyksta pasiimti maisto paketų. Įprastai tokiuose punktuose dirba 2-3 savanoriai per dalinimo dieną aptarnaujantys vidutiniškai 500 žmonių. Karantino sąlygomis EPLSAF paketų dalinimo procesas buvo gerokai sudėtingesnis: darbu centriniuose sandėliuose reikėjo mobilizuoti gausesnes savanorių pajėgas, kurie kiekvieną dieną formuotų maisto produktų paketus į maišelius bei suruošų krovinius tolimesniam transportavimui į dalinimo vietas ar pristatymui į namus paramos gavėjams, darbu „Maisto banko“ biuruose reikėjo įtraukti daugiau savanorių paramos gavėjų sąrašų analizei bei didesnės rizikos asmenų identifikavimui, dalinimo proceso planavimui, tiksliniam paramos gavėjų informavimui, paramos pristatymų maršrutų sudarymui, savanorių instruktažams ir pan.

Beveik pusei EPLSAF gavėjų (~ 30 tūkst. žmonių) parama maisto produktais buvo pristatyta į namus. Tam reikėjo mobilizuoti milžiniškas savanorių ir partnerių pajėgas, kasdieniam darbui su pristatymais, likusiems parama maistu buvo dalinama iš atvirų, dažnai mobilių dalinimų punktų imantis visų saugumo priemonių. Kad nesusidarytų žmonių eilės paramos gavėjų srautas buvo reguliuojamas siunčiant informacines SMS žinutes bei ieškant kity partnerių viešajai tvarkai palaikyti (saugos tarnybos, viešosios tvarkos pareigūnai, Šalių sąjunga ir pan.). Kad paramos gavėjai dalinimo vietose būtų aptarnaujami maksimaliai greitai buvo formuojamos didesnės pilnai asmeninės saugos priemonėmis aprūpintų savanorių komandos.

2020 metais išdaliname 426 389 EPLSAF maisto paketus

Išdalintų produktų vertė 2 884 996, 29 eur.

Paramos maistu gavėjai

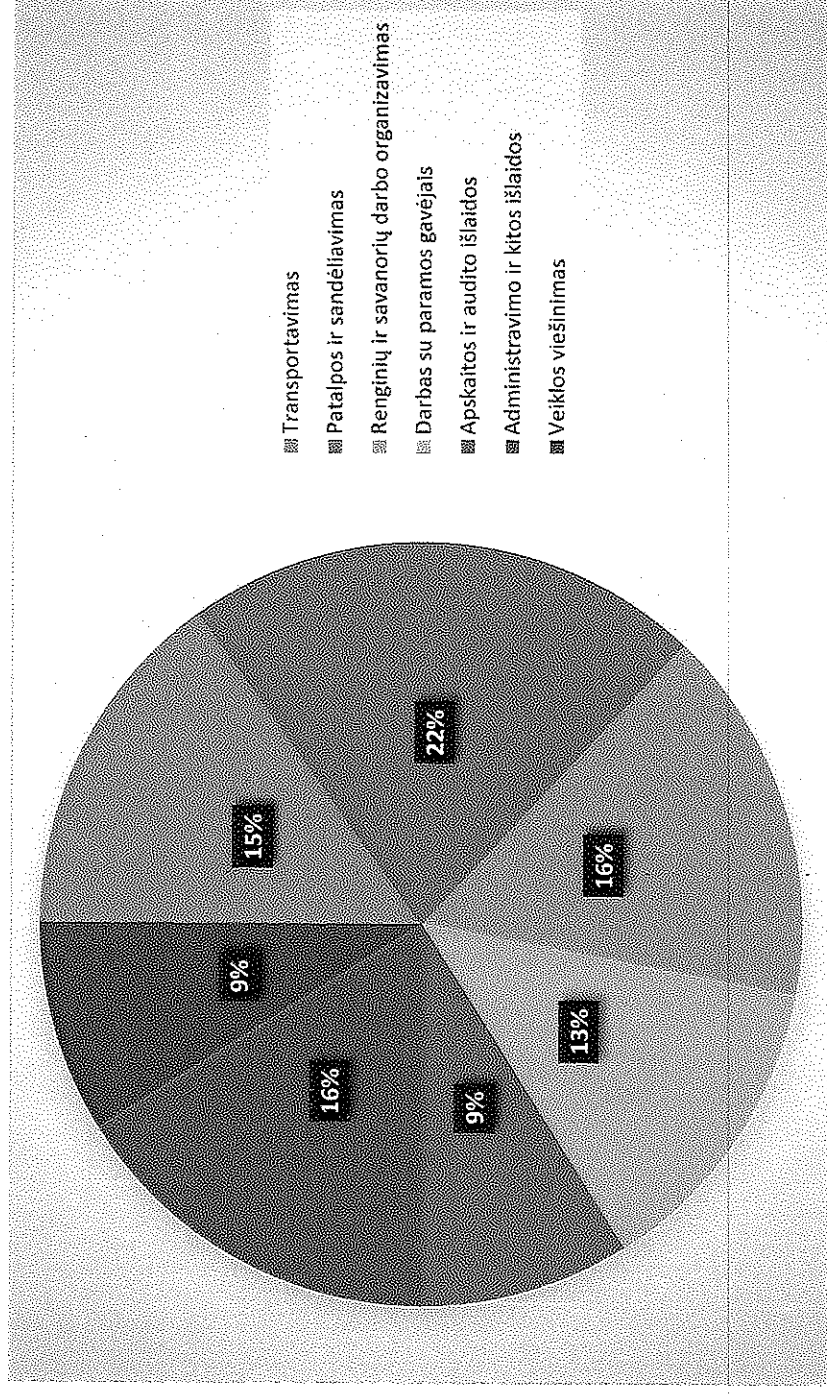
2019 metais paramą maistu vidutiniškai per mėnesį gavo 143 716 žmonių. Parama išskirstyta 203 skirtingose Lietuvos vietovėse. Vieni žmonės paramą gauna kas kelis mėnesius, kiti kas savaitę pagal tęstinę programą, tretji – kasdien valgydami labdaros valgyklose, vaikų dienos centruose ar kitose „Maisto banko“ remiamose socialinėse organizacijose.

Didžioji dalis paramos maistu nepasiturinčius pasiekia per „Maisto banko“ remiamų socialinių organizacijų tinklą. 2020 m. „Maisto bankas“ paramą maistu suteikė 560 socialinių organizacijų, kurioms sutaupė virš 8,6 milijonų eurų. Jei ne ši parama, tiek pinigų jos būtų išleidusios maistui.

„Maisto banko“ išlaidos

2020 metais savo veiklai finansuoti „Maisto bankas“ surinko 1 229 070 eurų ir patyrė 1 104 772 eur. išlaidų.

Didžiausią išlaidų dalį 22 % sudaro patalpų ir sandėliavimo išlaidos, 16 % renginių ir savanorių darbo organizavimo išlaidos, taip pat 16 % sudaro administravimo išlaidos, kurios lyginant su praėjusiais metais sumažėjo trim procentiniais vienetais, 9 % sudaro viešinimo išlaidos. Lyginant su praėjusiais metais šiek tiek išaugo ir 15 % sudaro transportavimo išlaidos, darbo su paramos gavėjais išlaidos, kurios sudaro 13 % bei apskaitos ir audito išlaidos sudarančios 9 %.

Žmogiskieji ištekliai

„Maisto banko“ padaliniai veikia Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Nuolat čia dirbantys savanoriai ir profesionalūs darbuotojai užtikrina kasdienę „Maisto banko“ veiklą, dirba su paramą duodančiais ir jos prašančiais, vadovauja savanorių komandoms, organizuoja paramos akcijas ir renginius.

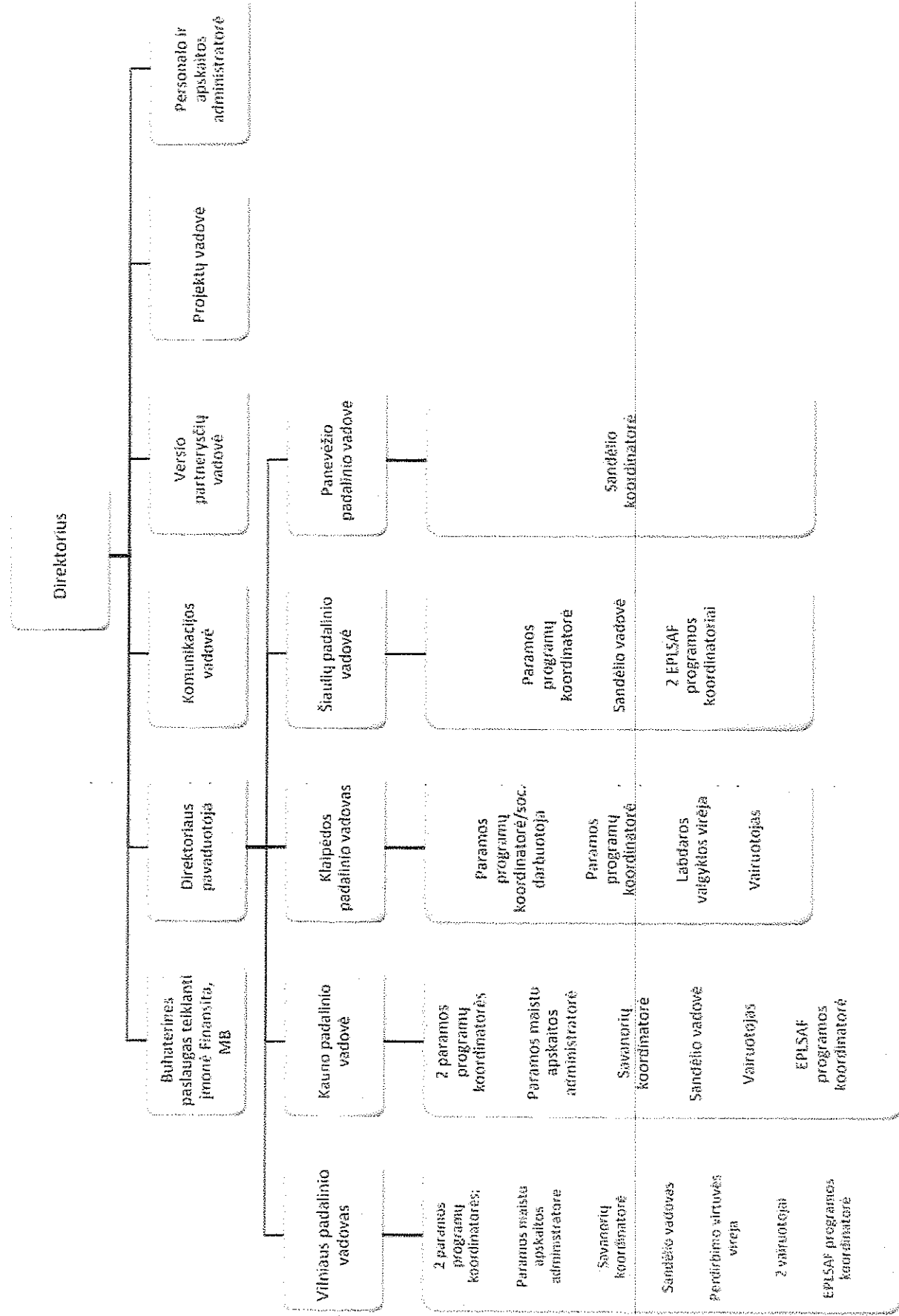
2020 metais skirtingais laikotarpiais „Maisto banke“ dirbo 71 darbuotojas. O įgyvendinant savivaldybių užimtumo didinimo programas, pagal kurias darbo ieškančias asmenys Užimtumo tarnybų siuntimu galėjo būti laikinai įdarbinami mūsų sandėliuose, per metus dirbo 30 žmonių, kuriems atlyginimas buvo mokamas iš valstybės skiriamų lėšų.

2020 metais „Maisto bankui“ padėjo 2 148 savanoriai. Vienu metu „Maisto banko“ sandėliuose paskutinę dieną galiojančius maisto produktus rūšiuoja ir socialinėms organizacijoms juos skirsto apie 35 savanorių pamaina. Jų skaičius išauga maisto paketų dalinimo metu, tuomet talkina iki 50 žmonių

Nuoširdžiai dėkojame savanoriams už skirtą laiką!

Labdaros ir paramos fondo „Maisto bankas“ organizacinė struktūra

„Maisto bankas“ turi penkis dalininkus. Dalininkų skaičius finansinių metų (2020 m.) pabaigoje ir praėjusių metų (2019 m.) pabaigoje nesikeitė. „Maisto banko“ dalininkai:

Rasa Bagdonienė

Jolanta Blažaitė

Jūratė Zabielaitytė

Loreta Zakarevičienė

Deimantė Žebrauskaitė

Labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“

Adresas: Vytenio g. 54, 03229 Vilnius

Tel.: (8 5) 262 7675

El. paštas: info@maistobankas.lt

Įm. kodas: 192015172;

Sąskaitos numeris: LT17 7300 0101 1976 5165;

PVM mokėtojo kodas: nesame PVM mokėtojai.

Duomenys apie šį juridinį asmenį kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre

Direktorius

Simon Gurevičius